

Debat og Uro om dette Spørgsmaal, var Forslaget ganske sikkert ikke kommet frem, i hvert Fald ikke i denne Rigsdagssamling.

Jeg maa til den ærede Ordfører for Venstre (Inger Gautier Schmit), som sagde, at efter at denne Uro om Ryslingsagen havde lagt sig, følte jeg vist ikke Nødvendigheden af et saadant Udvalg, sige: Jo, jeg føler i Grunden den Nødvendighed lige saa stærkt nu, som jeg følte den i de Dage, da Sagen var saa stærkt fremme. Thi hele den kirkelige Lovgivning, vi lever under, Lovgivningen af 1922, er fuld af Konfliktstof mellem Statsmagten og Kirken, og der kan, hvad Øjeblik det skal være, rejse sig et nyt Stridsspørgsmaal i Lighed med Ryslingsagen. Det ærede Medlem af Folketinget Hr. Klaus Berntsen udtalte under Forhandlingen om Ryslingsagen, at en Autorisation af Ryslingeritualet vilde have været Dynamit under Folkekirken. Men en saadan Sag kan komme frem, hvad Øjeblik det skal være, og selv om jeg nu ansaa det baade kirkeligt og politisk for at være rigtigt, at Ryslingsagen blev løst paa den Maade, hvorpaa den blev løst, saa kan der jo, som det ogsaa har været fremme, og som det ærede Medlem ikke kan være blind for, hvert Øjeblik komme nye Stridsspørgsmaal, og der kan være nye Ministre, som anser det for deres Pligt at løse dem i en stik modsat Retning af den, i hvilken jeg har anset det for min Pligt at løse dette Spørgsmaal. Det er bl. a. blevet udtalt af en forhenværende Kirkeminister, at hvis han havde haft Ansvaret, vilde han have autoriseret Ryslingeritualet. Jeg er aldeles overbevist om, at hvis det var sket, havde det vakt baade kirkelig og politisk Uro, og det kirkelige og det politiske vilde være blevet blandet sammen til lige stor Skade for Kirken og for Staten. Det er den Fare, vi stadig lever under: at kirkelige Spørgsmaal bliver afgørende, i alt Fald kan blive i høj Grad medvirkende ved Afgørelsen af politiske Valg, og at politiske Spørgsmaal bliver i høj Grad medvirkende ved Afgørelsen af kirkelige Valg. Derfor slutter jeg mig fuldt ud til den Udtalelse af den højtærede Socialminister, som det ærede 4de Medlem for 2den Kreds citerede: Gør Kirken fri, og gør Staten fri! Og det, Socialministeren her udtalte, er jo i Grunden slet ikke andet end, hvad den ærede Ordfører for Venstre selv sagde, naar hun — saaledes forstod jeg det da — sammenfattede hele sin Tale i dette: Lad Kirken passe sit og Staten sit. Der er, naar man sammenholder disse to Udtalelser, i Virkeligheden ingen Forskel paa, hvad det ærede

4de Medlem for 2den Kreds mener, og det, den tidligere kirkelige Ordfører for Socialdemokratiet i Folketinget mener. De to Udtalelser passer saa udmærket godt til hinanden. Jeg kan derfor ikke forstaa det ærede Medlems hele Stilling i denne Sag. Det, vi vil med vort Forslag, er netop at gøre Kirken fri og gøre Staten fri, at ordne det saaledes, at Kirken kan passe sit og Staten sit, at de kirkelige Spørgsmaal kan afgøres ud fra kirkelige Synspunkter, og de politiske Spørgsmaal ud fra politiske Synspunkter. Det er akkurat det samme, som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti udtaler, naar han siger, at de Konservative vil Kirkens Frigørelse.

Den ærede Ordfører for Venstre udtalte, at Venstre vilde bevare Folkekirken og have Ro om Kirkelovene af 1922. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, om det er Venstres egentlige Maal at bevare Folkekirken i dens nuværende Forhold til Staten, saaledes at det ærede Medlem mener, at alle Bestræbelser for at klargøre, at undersøge, at drøfte dette Forhold paa Forhaand er unødvendige, fordi Forholdet er saa ideelt, som det bør være, eller i hvert Fald saa ideelt, som det i en lang Aarrække bør være. Jeg tror det ikke. Jeg skal villigt sige til det ærede Medlem, at jeg følte mig i høj Grad utilpas, da jeg som Kirkeminister skulde afgøre et ritueligt Spørgsmaal. Jeg vidste med mig selv, at jeg havde faaet min Post, ikke paa Grund af særlige kirkelige Dyder eller særligt kirkeligt Arbejde, men jeg havde faaet den af politiske Grunde, og den højtærede Statsminister havde vist Kirken det Hensyn at udpege en af Kirkens Mænd til denne Post. Men jeg var klar over, at det var af politiske Grunde, jeg sad der, jeg var en ren og skær politisk Minister, og som politisk Minister skulde jeg gribe ind og afgøre et dybt indgribende kirkeligt Spørgsmaal. Det er vel naturligt, at en politisk Minister har politiske Tanker og lader sig lede af politiske Hensyn, og jeg skal fuldt ud vedkende mig, at jeg ogsaa ved Afgørelsen af Ryslingsagen tænkte politiske Tanker og lod mig lede af politiske Hensyn. De faldt i dette Tilfælde sammen med kirkelige Tanker og kirkelige Hensyn, men det behøver de ikke altid at gøre. Jeg kunde unde det ærede Medlem selv at blive Kirkeminister og blive stillet i en saadan Situation. For saa vidt kan man ogsaa tale om en vis Forbindelse mellem Ryslingsagen og det foreliggende Lovforslag.

Nej, Forbindelsen, saadan som den er imellem Staten og Folkekirken, er ikke ideel; Forholdet bliver først ideelt, naar